МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Надія Яворська

МЕТОДИ І МОДЕЛІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

ТЕРМІНОЛОГЧНИЙ СЛОВНИК

Видавець Марченко Т.В.
Львів

УДК 005.1:519.8(075.8)
Я 22

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Національного університету «Львівська політехніка» (Протокол № 4/2025 від 19 листопада 2025 р.)

Рецензенти:

Ігор ФРАНІВ – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету;

Анна ГРИЩУК – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка;

Леся КУЧЕР – доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва та екологічної експертизи товарів Національного університету «Львівська політехніка».

Я 22 Н.П. Яворська

Методи і моделі прийняття управлінських рішень: термінологічний словник / Яворська Н.П. – Львів: Видавець Марченко Т.В. – 172 с.

ISBN 978-617-8682-08-8

Словник призначений для здобувачів закладів вищої освіти, аспірантів, викладачів, науковців і практиків, діяльність яких пов’язана з прийняттям управлінських рішень у сфері підприємництва та торгівлі. Структура та зміст видання відповідають програмі навчальної дисципліни «Методи і моделі прийняття управлінських рішень» та спрямовані на систематизацію ключових термінів, поглиблення теоретичних знань і формування практичних компетентностей щодо сучасних підходів, інструментів та моделей раціонального ухвалення рішень.

УДК 005.1:519.8(075.8)

ISBN 978-617-8682-08-8

©Яворська Н. П.
©Видавець Марченко Т. В.

ЗМІСТ

Передмова 4

Тема 1. Теоретичні основи обґрунтування і прийняття управлінських рішень 6

Тема 2. Використання лінійного програмування в прийнятті управлінських рішень 15

Тема 3. Дерево рішень як інструмент моделювання управлінських рішень 25

Тема 4. Методи прогнозування при прийнятті управлінських рішень 38

Тема 5. Методи прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику 62

Тема 6. Моделі теорії ігор у прийнятті управлінських рішень 73

Тема 7. Моделі аналізу вигод і витрат у прийнятті управлінських рішень 108

Тема 8. Етичні дилеми, екологічна та соціальна відповідальність у прийнятті управлінських рішень 120

Ключові поняття, які використовуються для аналізу даних і моделювання управлінських завдань за допомогою MSExcel 134

Алфавітний покажчик 157

ПЕРЕДМОВА

Управлінська діяльність у сучасних умовах господарювання характеризується високим рівнем складності, невизначеності та ризику. В умовах глобалізації, цифровізації бізнес-процесів та швидких змін ринкового середовища прийняття управлінських рішень вимагає від керівників і фахівців високого рівня аналітичного мислення, системного підходу та здатності обґрунтовувати кожен вибір на основі достовірних даних і науково перевірених методів. Зростання ролі інформації та необхідність швидкої реакції на зміни зовнішнього середовища зумовлюють потребу у використанні методів і моделей, що забезпечують ефективне обґрунтування управлінських рішень.

Термінологічний словник з дисципліни «Методи і моделі прийняття управлінських рішень» розроблений для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Його метою є формування у здобувачів системного уявлення про основні поняття, категорії та інструменти, що використовуються у процесі розроблення, аналізу, вибору й реалізації управлінських рішень.

Структура словника побудована відповідно до логіки вивчення дисципліни. Кожна тема містить добір термінів, що розкривають сутність теоретичних і прикладних аспектів прийняття управлінських рішень: від загальних принципів обґрунтування вибору альтернатив – до використання кількісних методів, моделей оптимізації, прогнозування, аналізу ризиків і конфліктних ситуацій. Окремий

розділ присвячено ключовим поняттям, які застосовуються для аналізу даних і моделювання управлінських завдань за допомогою Microsoft Excel, що сприяє практичному засвоєнню матеріалу й розвитку цифрових компетентностей магістрантів.

Особливу увагу приділено сучасним підходам до прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику, застосуванню моделей теорії ігор, методів аналізу вигод і витрат, а також етичним, соціальним та екологічним аспектам управлінських рішень у контексті сталого розвитку бізнесу. Така структура дозволяє не лише узагальнити теоретичний матеріал, а й сформувати практичні навички його використання для розв'язання реальних управлінських проблем.

Термінологічний словник призначений для поглиблення знань здобувачів, полегшення сприйняття складного теоретичного матеріалу, розвитку критичного мислення та здатності приймати раціональні управлінські рішення. Видання сприятиме формуванню у майбутніх фахівців компетенцій, необхідних для аналізу інформації, побудови моделей, оцінювання альтернатив і вибору найефективнішої стратегії дій у підприємницькій та торговельній діяльності.

Сподіваємося, що термінологічний словник з дисципліни «Методи і моделі прийняття управлінських рішень» стане для здобувачів, викладачів і практиків цінним навчально-методичним інструментом, який допоможе систематизувати знання, розвинути аналітичні здібності та підвищити ефективність управлінської діяльності в сучасних умовах господарювання.

Навчальне видання

Надія Петрівна Яворська

МЕТОДИ І МОДЕЛІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

ТЕРМІНОЛОГЧНИЙ СЛОВНИК

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 10,00.

Видавець Марченко Т. В.
м. Львів, 79053, Україна, Перфецького 11 А, тел.+380503701957
e-mail: magnol06@ukr.net
https://magnolia.lviv.ua

Видавець Марченко Т. В.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 6784 від 30.05.2019 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України

Надруковано у друкарні видавця ФОП Марченко Т. В